

Kriget mellan Hamas och Israel

Tre svenska tidningars skildringar från striderna i Gaza 2008-2009

Abstract

Den här uppsatsen undersöker vilka likheter och skillnader man kan se i hur tre svenska dagstidningar med olika politisk inriktning rapporterade om kriget i Gaza under december 2008 och januari 2009. Totalt undersöks 43 artiklar publicerade under åtta dagar. Ett strategiskt urval har gjorts för att välja ut vilka dagar som ska undersökas, dessa dagar föregicks av viktiga krigshändelser i Gaza. Hypotesen undersökningen utgår ifrån är att tidningen som står längst till vänster på den politiska skalan är mer Palestinavänlig än de övriga. Uppsatsen anknyter även till en teori om att media kan ha betydelse för hur den politiska makten i samhället gestaltar sig. Undersökningens resultat är att den ”röda” tidningen är tydligare emot Israel än vad den ”blå” och den mer politiskt neutrala är.

Nyckelord: Israel/Palestina-konflikten, svensk media, Hamas, Gaza, medias politiska vinkling

Totalt antal tecken: 46 777

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
1.1 Syfte och frågeställningar.....	1
1.2 Metod, material & avgränsning.....	1
1.3 Teori.....	3
1.4 Disposition.....	4
2. Bakgrund.....	5
3. Analys.....	7
3.1 081228.....	7
3.2 081229.....	8
3.3 081230.....	9
3.4 090104.....	11
3.5 090105.....	12
3.6 090110.....	14
3.7 090119.....	16
3.8 090120.....	19
4. Slutsats.....	22
5. Referenser.....	25

1. Inledning

Israel/Palestina har länge varit en konflikt som uppmärksammas i svensk media. Ofta hör man om palestinska krigsoffer, israeliska övertramp och Hamas raketskjutningar in i Israel. Men hur framställs rapporteringen? Och vilken ”sanning” försöker man ge sin läsare?

1.1 Syfte och frågeställningar

Vår undersökning går ut på att se om olika svenska dagstidningars rapportering och ledarartiklar under en period av kriget i Israel/ Palestina skiljer sig i vad de väljer att fokusera på. Studien utgår från att det finns en sådan skillnad i svensk media. Vårt *syfte* är därför att undersöka huruvida detta stämmer och i sådant fall hur det visar sig.

Våra *frågeställningar* är följande:

- Vilka skillnader och likheter kan man utläsa i rapporteringen från konflikten i Gaza 2008-2009 mellan en ”röd” tidning och en ”blå” tidning?
- Kan man eventuellt se hur dessa i sin rapportering från konflikten i Gaza 2008-2009 skiljer sig mot en tidning som ligger mittemellan dessa båda politiskt?

1.2 Metod, material & avgränsning

Vår teori används till att förklara medias påverkan genom det de olika dagstidningarna rapporterar och de ledare, analyser och expertutlåtanden som publiceras. Vi prövar dock ingen teori utan använder den endast som stöd till de slutsatser som dras utifrån materialet.

Vi har använt oss av tre olika svenska dagstidningar för att genomföra vår studie. Dessa är Dalademokraten, Sydsvenska Dagbladet och Svenska Dagbladet. Att valet föll på just dessa tre beror på att vi sökte efter tre dagstidningar med hyfsat stor upplaga med olika politisk inriktning.

Orsaken till att vi valde just tre dagstidningar var att det var omöjligt att analysera samtliga svenska dagstidningar och då verkade tre vara ett lämpligt antal. Dels fick vi ner antalet artiklar och ledare till ett hanterbart antal samtidigt som det möjliggjorde ett urval med

dagstidningar på olika sidor av den politiska skalan; en ”röd”, ”en blå” och en tidning som befinner sig däremellan.

Då Dalademokraten beskriver sig själva som en Socialdemokratisk morgontidning, Sydsvenska Dagbladet som oberoende liberal och Svenska Dagbladet som obundet moderat uppfyllde dessa tidningar kravet på en spridning på den politiska skalan.¹

Eftersom Dalademokraten under 2008 hade en upplaga per utgivningsdag som uppgick till 18 600 och både Sydsvenska Dagbladet och Svenska Dagbladet en upplaga på mer än 100 000 per utgivningsdag uppfylldes även det andra kravet vi ställde på valet av dagstidningar.²

Vi valde att använda oss av samtliga ledare och opinionsartiklar som behandlar kriget i Gaza 2008-2009 som publicerades under de dagar vår studie sträcker sig över. Detta för att få ut åsikterna tidningarna försöker förmedla till läsaren i ett forum där de tillåts vara subjektiva och försöka övertyga läsaren om sin egen ”sanning”.

Sedan har ett strategiskt urval skett av övriga artiklar som ingår i analysen. På detta sätt kunde vi välja ut artiklar som behandlade ungefär samma händelser och inte avvek särskilt mycket från varandra. De artiklar som valts bort var artiklar av den art som berörde Israel/Palestina-konflikten men främst handlade om hur andra länder påverkades av konflikten. Genom att göra detta fick vi fram ett hanterbart antal artiklar som är lämpliga för vår studie.³

Sammanlagt omfattar vår studie 43 ledare, nyhetsartiklar, analysartiklar och reportage från kriget i Gaza 2008-2009. Av dessa kommer 9 stycken från Dalademokraten, 20 stycken från Sydsvenska Dagbladet och 14 stycken från Svenska Dagbladet. Dessa har samtliga publicerats mellan 3 november 2008-20 januari 2009. Vi har valt att endast använda oss av material publicerat under 8 viktiga datum under kriget i Gaza 2008-2009. Dessa är 28-30 december 2008, 4-5 januari 2009, 10 januari 2009 och 19-20 januari 2009. Dessa valdes ut därför att de alla föregicks av viktiga händelser i kriget, mer om det följer i bakgrunden.

---

¹ Dalademokraten 29/12 2008 s.2. Sydsvenska Dagbladet 5/1 2010 s.A4. Wikipedia. 2009. *Svenska Dagbladet*. http://sv.wikipedia.org/wiki/Svenska_Dagbladet. 2010-01-07

² 2009. *Detaljinformation Dala-Demokraten A+B-upplaga*.

<http://www.ts.se/Mediefakta/Index.aspx?mc=000509>. 2010-01-06. 2009. *Detaljinformation Svenska Dagbladet*. <http://www.ts.se/Mediefakta/Index.aspx?mc=001848>. 2010-01-06. 2009. *Detaljinformation Sydsvenskan*. <http://www.ts.se/Mediefakta/Index.aspx?mc=001908>. 2010-01-06

³ Teorell, Jan & Svensson, Torsten (2007) *Att fråga och att svara: samhällsvetenskaplig metod*. Malmö: Liber s.84

Övriga datum valdes bort på grund av platsbrist och eftersom inga andra större händelser inträffade i kriget i Gaza 2008-2009. Därför sågs det som mindre troligt att dagstidningarna skulle ägna något större utrymme åt kriget under andra datum.

1.3 Teori

Vår teoretiska utgångspunkt handlar om att media har möjlighet att påverka maktspelet i ett samhälle. I boken *Makten över tanken* diskuterar författarna Olof Petersson och Ingrid Carlberg medias möjlighet att påverka samhället. De skriver bland annat att massmedia kan påverka relationerna mellan olika aktörer i maktspelet och att massmedia är ”huvudvägen för den som via opinionsbildning söker påverka politiska beslut”.⁴

I boken ges ett flertal exempel på hur det skulle kunna gå till. Bland annat lyfter Petersson och Carlberg fram medias betydelse i valrörelsen då de skriver ”dagens massmediecentrerade valrörelser ställer allt högre krav på partiledarens och de ledande partiföreträdarnas medieframträdanden”.⁵ Författarna menar att detsamma gäller för företag, organisationer och myndigheter. Framgången för dessa kan komma att bero på hur skickliga de är på att handskas med media, detta eftersom ”offentlig uppmärksamhet kan påverka styrkeförhållandena mellan olika makthavare”.⁶

Ett annat sätt för politiker att utnyttja media för egen vinning är att läcka uppgifter till massmedia. Författarna menar att ”sektiv offentlighet [kan] bli en avgörande fördel” exempelvis i pågående maktspel i riksdagsutskott och förhandlingar.⁷

Vår tes är att olika svenska dagstidningar utnyttjar sin ställning och sin politiska övertygelse till att påverka sina läsare. Vi tror att Dalademokraten är mer positiv till palestiniernas sak, medan Svenska Dagbladet förmedlar en mer pro-Israel syn. Vidare tror vi att Sydsvenska Dagbladet befinner sig någonstans mittemellan dessa två. Vi utgår från den här tesen eftersom det i Sverige är organisationer som befinner sig till vänster på det politiska spektrumet som stöttar Palestina. Bland annat skriver Ung Vänster att de kräver ”att apartheidmuren rivs”, ”en internationell bojkott av Israel”, ”att Israels ockupation av Palestina upphör” samt ett ”stopp för Sveriges vapenhandel med Israel”. Kommunistiska partiet,

---

⁴ Petersson, Olof & Carlberg, Ingrid (1990) *Makten över tanken*. Stockholm: Carlsson bokförlag s.193, 162

⁵ Petersson & Carlberg (1990) s.149

⁶ Petersson & Carlberg (1990) s.150

⁷ Petersson & Carlberg (1990) s.151

KPMLR, skriver i en artikel som manar folk att skänka pengar till invånarna i Gaza att de i nästan 40 år har arbetat med ”solidaritets- och insamlingsarbete till förmån för Palestina”. I artikeln riktas också kritik mot Israels och Sveriges aktioner i kriget som den här uppsatsen behandlar.⁸

1.4 Disposition

Den här uppsatsens fyra huvuddelar är upplagda på följande vis. Först kommer en inledande del innehållande syfte och frågeställning samt vilken metod som används. Även vilket material, vilken avgränsning som gjorts och vilken teori som används redovisas här. Den inledande delen avslutas med en genomgång av dispositionen. Därefter följer en kort bakgrundsbeskrivning av kriget i Gaza 2008-2009.

I den tredje huvuddelen återfinns en analysdel. I analysdelen analyseras och redovisas varje tidnings artiklar under respektive datum som de publicerades. Uppsatsen avslutas därefter med ett redovisande av slutsatserna från undersökningen.

---

⁸ Ung Vänster. 2006. *Riv muren befria Palestina Ung Vänster Kräver*. <http://www.ungvanster.se/palestina/fakta/>. 2010-01-05. Kommunistiska Partiet. 2010. *Allt stöd till Gaza! v. 3*. http://www.kommunistiskapartiet.org/index.php?option=com_content&task=view&id=1311&Itemid=5. 2010-01-05

2. Bakgrund

Ett sex månader långt avtal om vapenvila mellan Hamas och Israel trädde i kraft i mitten på juni 2008. Avtalet innebar att Hamas skulle upphöra med sina raketbeskjutningar från Gaza och att Israel skulle lätta på blockaden mot området. Under de sex månader som avtalet gällde, fram till den 19 december 2008, beskyllde båda sidor varandra för att bryta mot det. När avtalet löpte ut uppgav Hamas att man inte var intresserade av att förlänga det och raketbeskjutningarna av Israel återupptogs, liksom israeliska attacker på de raketskjutande aktivisterna.⁹

Den 27 december började Israel sina flyganfall mot Hamasrelaterade mål i Gazaremsan. Flyganfallens syfte var att sätta stopp för raketattacker, förstöra den ”terroristiska infrastrukturen” och att störta Hamas. Enbart under de fem sista dagarna i december ska flyganfallen ha skördat omkring 395 palestinska offer. Den tredje januari trappades konflikten upp ytterligare då israeliska marktrupper gick in i Gazaremsan.¹⁰

FN:s säkerhetsråd röstade den nionde januari igenom en resolution som manade ”till omedelbar och hållbar vapenvila”.¹¹ USA valde att lägga ned sin röst i omröstningen vilket Israel kunde tolka som att striderna i Gazaremsan trots allt var befogade. FN-resolutionen visade sig också vara verkningslös eftersom Israel fortsatte offensiven ”med oförminskad kraft”.¹²

Den 17 januari uppgavs från israeliskt håll att man uppnått alla sina mål med kriget och fattat ett beslut om ensidig vapenvila. Det var inte bestämt hur lång tid reträtten från Gaza skulle komma att ta. Egypten hade tidigare försökt förhandla fram en vapenvila som båda de stridande parterna skulle delta i, det resulterade dock i ett misslyckande som Israel fick skulden för. Dagen därpå, den 18 januari, utlyste även Hamas vapenvila i Gaza vilket innebar

---

⁹ Uppsala Conflict Database. 2008. *Israel*.

http://www.pcr.uu.se/gpdata/gpcountry.php?id=79&regionSelect=10-Middle_East#. 2010-01-04

¹⁰ Uppsala Conflict Database. 2008. *Israel*.

http://www.pcr.uu.se/gpdata/gpcountry.php?id=79&regionSelect=10-Middle_East#. 2010-01-04.

Nationalencyklopedin, 2009a. *Israel-Palestina-frågan 2009-01-03*. <http://ne.se.ludwig.lub.lu.se/israel-palestina-fr%C3%A5gan/2009-01-03>. 2010-01-04

¹¹ Nationalencyklopedin. 2009b. *Israel-Palestina-frågan 2009-01-09*. <http://ne.se.ludwig.lub.lu.se/israel-palestina-fr%C3%A5gan/2009-01-09>. 2010-01-04

¹² Nationalencyklopedin, 2009b

att organisationen accepterade ”den egyptiska planen för eldupphör”.¹³ Hamas gav Israel en vecka på sig för att dra tillbaka sina trupper från Gaza.¹⁴

Totalt i kriget uppges 1434 palestinier ha dödats och 5303 ha skadats i de Israeliska anfallen. Av de döda ska 960 ha varit civila dödsoffer. 13 israeler ska ha dödats i strid.¹⁵

---

¹³ Nationalencyklopedin. 2009c. *Israel-Palestina-frågan 2009-01-18*. <http://ne.se.ludwig.lub.lu.se/israel-palestina-fr%C3%A5gan/2009-01-18>. 2010-01-04

¹⁴ Nationalencyklopedin. 2009d. *Israel-Palestina-frågan 2009-01-17*. <http://ne.se.ludwig.lub.lu.se/israel-palestina-fr%C3%A5gan/2009-01-17>. 2010-01-04. Nationalencyklopedin, 2009c

¹⁵ Nationalencyklopedin. 2009e. *Israel-Palestina-frågan 2009-03-13*. <http://ne.se.ludwig.lub.lu.se/israel-palestina-fr%C3%A5gan/2009-03-13>. 2010-01-04

3. Analys

Nedan följer vår analys av Dalademokraten, Sydsvenska Dagbladet och Svenska Dagbladets rapportering av kriget i Gaza 2008-2009. Som tidigare nämnts kommer vi att gå genom artiklarna dag för dag.

3.1 081228

Dalademokraten publicerade den här dagen inga artiklar om striderna i Gazaremsan.

Sydsvenska Dagbladet publicerade en ledare med rubriken ”Så länge”. Titeln härstammar ur vad skribenten anser krävas för att konflikten ska få ett slut. Så länge som israeler och palestinier inte vill ha fred menar skribenten att konflikten mellan grupperna kommer att fortgå. Skribenten pekar på att båda sidor har sin roll i detta och ensamt ansvar kan inte läggas på den ena folkgruppen. Vägen bort från detta menar skribenten är att den militära kraftmätningen upphör. Skribenten anser att det skulle vara lättare att finna en lösning på problemen efter att styrkeuppvisningen tagit slut. Det tas upp att en tvåstatsuppdelning är det som ”många ser som en självklar kompromiss”. Skribenten tar också upp vikten av att omvärlden bryr sig. Bland annat USA:s och Irans roller på var sin sida diskuteras. USA:s ställning till Israel borde kunna utnyttjas till att ställa krav på att de ska upphöra med våldshandlingarna. Iran å sin sida anser skribenten bör förändra ”sin israelhatiska politik och retorik”. I sin roll som biståndshjälp till de palestinier som befinner sig i Gazaområdet menar skribenten att detta skulle förändra inställningen till israelerna drastiskt och därigenom förbättra utsikterna för fred.¹⁶

Svenska Dagbladet har denna dag publicerat en artikel skriven av Bitte Hammargren där hon reflekterar över de senaste händelserna. Hon menar att Israels attack mot palestinierna var given efter att Hamas på senare tid skjutit raketer mot platser där civila mål befunnit sig. Hammargren ser raketskjutningarna som ett försök från Hamas att få till bättre villkor vid en ny vapenvila. De flyganfall som följde från Israels sida anklagas i artikeln från olika håll för att vara oproportionella i förhållande till palestiniernas attacker. I likhet med Sydsvenskans artikel tar även Svenska Dagbladet upp vikten av utländska aktörer. Hammargren fokuserar

---

¹⁶ 2008. ”Så länge”, *Sydsvenska Dagbladet*, 2008-12-28

däremot på den möjliga korruptionen i Egyptens roll som medlare mellan parterna. Hon pekar på att Israel kan ha agerat med tillåtelse från Egypten eftersom de skulle vara irriterade på Hamas raketskjutningar. Presidenten i Egypten anklagas också för att själv ha fiender i Hamas-ledningen och därför gynna Israels sak.¹⁷

3.2 081229

Dalademokraten publicerade denna dag en ledare med rubriken *"Hur länge ska oskyldiga dö?"* skriven av Sofia Wiklund. I artikeln pekas det på att Israel i sitt gensvar mot palestiniernas raketskjutningar skadar oskyldiga civila. Detta ska raketskjutningarna inte ha gjort enligt Wiklund. Skribenten menar att det ligger på Israel att få ett slut på konflikten eftersom man ligger i ett överläge och är "den starkaste parten". Wiklund anser också att Israel behöver förändra sin politik och fördömer deras bostadspolitik. Vidare ifrågasätts omvärldens brist på aktion och Wiklund menar att internationella aktörer bör säga ifrån och fördöma Israels agerande.¹⁸

I Sydsvenska Dagbladet publicerades en opinionsartikel med rubriken *"Det israeliska undantaget"*. I denna pekar skribenten på att Hamas inte är främmande för att anfälla civila mål, något som skribenten illustrerar med Hamas hot om att genomföra "självordsbombningar på israeliska 'kaféer och gator' " som svar på Israels attack. Det pekas också på att Hamas mål inte är vapenvila eller fred utan att utplåna Israel som stat. Skribenten tar upp att palestinierna i Gaza far illa av Israels aktioner men menar också att civilbefolkningen lider av "Hamas förtryck och vanstyre". I artikeln tas även israelernas lidande av palestiniernas raketskjutningar upp. Det pekas på att israeler bosatta i de södra delarna har levt under skräck inför detta hot sedan 2005 då Israel drog sig ur Gaza. Artikeln avslutas med att skribenten försvarar Israels militära aktion som svar på raketskjutningarna. Syftet med artikelns rubrik "Det israeliska undantaget" är att Israel av omvärlden och palestinska sympatisörer inte förväntas försvara sig mot "så gott som dagliga raket- och granatattacker mot sin civilbefolkning". Detta menar skribenten att ingen stat kan tolerera och Israel är här inget undantag.¹⁹

---

¹⁷ Hammargren, Bitte, 2008. "Israels svar blev hårdare än väntat", *Svenska Dagbladet*, 2008-12-28

¹⁸ Wiklund, Sofia, 2008. "Hur länge ska oskyldiga dö", *Dalademokraten*, 2008-12-29

¹⁹ 2008. "Det israeliska undantaget", *Sydsvenska Dagbladet*, 2008-12-29

Svenska Dagbladet publicerade denna dag ingen ledar- eller opinionsartikel utan tog endast upp olika människors reaktioner på händelserna i två olika artiklar, en skriven av Negra Efendic och den andra av Emma Löfgren. Flera protester på olika håll i världen rapporterades, bland annat i Sverige. Efendic betonar i sin artikel att man inte endast är kritiska mot Israels attack utan även är upprörda över regeringarna i arabländerna. Efendic tar också upp att Israel och Hamas beskyller varandra för att ligga till skuld för utvecklingen. Löfgren rapporterar att de palestinska raketskjutningarna fortfarande pågår vilket innebär en ökad uppslutning bland befolkningen till stöd för den israeliska regeringen.²⁰

3.3 081230

Den här dagen publicerade Dalademokraten en ledare skriven av tidningens chefredaktör Göran Greider med rubriken ”Julbombningarna av Gaza”. I ledaren skriver han att Israel har huvudansvaret för allt lidande på Gazaremsan. Greider drar paralleller mellan kriget på Gazaremsan och USA:s bombningar av Hanoi under Vietnamkriget och menar att Israel befinner sig i en liknande situation som USA gjorde då. Han skriver ”när nu den israeliska övermakten sätter in enorma resurser för att bryta ryggen på palestinierna, vet naturligtvis också de att det inte kommer att lyckas”. Vidare anser Greider att ”Israel bedriver statsterror” och att världens politiska ledare borde vara hårdare i sina fördömanden av Israels politik gentemot palestinierna.²¹

Sydsvenska Dagbladet publicerade en ledare med rubriken ”Statister i Hamas heliga krig”. Artikelförfattaren Mats Skogkär ser Hamas som ”en religiöst motiverad terroristorganisation” driven av ”fanatism”, ”blind tro” och ”orubblig ideologisk övertygelse”. Invånarna i Gaza ”får finna sig i att Hamas och andra terrorgrupper i Gazaremsan fyrar av sina hemmagjorda raketer från deras trädgårdar, från gränderna mellan deras hus”. Folket får sedan hoppas på att Israels gensvar ”ges med ’kirurgisk precision’”. Hamas attacker anser Skogkär däremot är helt utan precision och ger exempel på när palestinier drabbats av attackerna. Han skriver ”det är inte träffsäkerheten eller sprängkraften hos Hamas raketer som är avgörande: det är terrorkraften.

---

²⁰ Löfgren, Emma, 2008. ”De hårda attackerna får stöd av israelerna”, *Svenska Dagbladet*, 2008-12-29. Efendic, Negra, 2008. ”Protesterna mot anfallet sprider sig”, *Svenska Dagbladet*, 2008-12-29.

²¹ Greider, Göran, 2008. ”Julbombningarna av Gaza”, *Dalademokraten*, 2008-12-30

Terrorn som uppstår av ovissheten, av hotet – ständigt närvarande men omöjligt att värdera”. Skogkär avslutar ledaren med orden ”terror slår blint. Det är det som är poängen.”²²

I Svenska Dagbladet publicerades en artikel med rubriken ”*Massivt tryck på politikerna att agera*”. I artikeln spekulerar artikelförfattaren om vad kriget kan betyda för den inhemska israeliska politiken med ett uppkommande val. Bland annat skriver artikelförfattaren att de israeliska politikerna förmodligen skulle komma att dra sig för att sända in marktrupper eftersom ”den israeliska opinionen är känslig för egna förluster” och ”israelisk militär vet av lång och bitter erfarenhet att marktrupper i Gaza betyder förluster på den egna sidan”.²³

Även i Svenska Dagbladet publicerades den här dagen en ledare om krigshändelserna i Gaza. I ledaren med rubriken ”*Inte mycket stöd för Hamas trots allt*” slås fast att anledningen till att skadade palestinier inte kan föras till Egypten för vård beror på att Hamas inte tillåter det. Hamas anser att Egypten har förrått palestinierna och utlämnat dem till Israel. Israel ska dock stå beredda att ta emot skadade och öppnat gränserna för att släppa in förnödenheter. I ledaren tas även bombningarna av Gazaremsan upp. Skribenten menar att dessa ”har riktats mot Hamas fästet i Gaza. Civila har drabbats på ett fruktansvärt sätt men huvuddelen av de dödade och skadade i attackerna tycks ha varit Hamasmedlemmar”.²⁴

Kontrasten mellan den här formuleringen och det som stod att läsa i Dalademokraten om att Israel bedriver statsterror och har huvudansvaret för att allt lidande i kriget är slående. I ledaren i Svenska dagbladet skrevs liksom i Dalademokratens ledare att Israel inte skulle komma ”att lyckas slå ut Hamas”, i Svenska Dagbladets ledare skrevs dock att ”tre av fyra palestinier föredrar Fatahs strategi med förhandlingar framför Hamas terrorism som väg framåt”.

I en nyhetsartikel med rubriken ”*Hamas raketattacker fortsätter*” rapporteras att turisterna har lämnat Jerusalem och att invånarna i staden förväntar sig att självmordsattentat ska komma att äga rum som hämnd för dödsfallen i Gaza. I artikeln finns korta citat från ordföranden i en judisk ickevåldsorganisation. Han försvarar Israels attacker mot Gazaremsan och menar att om Israel inte hade gett ett så kraftfullt gensvar på Hamas raketattacker hade

---

²² Skogkär, Mats, 2008. ”Statister i Hamas heliga krig”, *Sydsvenska Dagbladet*, 2008-12-30

²³ Hammargren, Bitte, 2008. ”Massivt tryck på politiker att agera”, *Svenska Dagbladet*, 2008-12-30

²⁴ 2008. ”Inte mycket stöd för Hamas trots allt”, *Svenska Dagbladet*, 2008-12-30

det tolkats som en svaghet i den arabiska världen och Hamas attacker hade blivit värre. Det rapporteras också att ett 50-tal raketer dödat tre personer den föregående dagen.²⁵

3.4 090104

Dalademokraten publicerade den här dagen inga artiklar om striderna i Gazaremsan.

Sydsvenska Dagbladet publicerade en debattartikel skriven av Per Gahrton, ordföranden i Palestinagrupperna på sina opinionssidor. I artikeln med rubriken ”Är araber mindre värda?” skriver Gahrton att Israels attacker i Gaza inte är försvarbara. Han skriver ”att spränga hela hus för att komma åt en misstänkt mördare skulle aldrig accepteras i Malmö. Så varför försvaras Israels attacker”. Gahrton anser att Israel istället borde sluta en fred med palestinierna grundad på folkrätt och FN-beslut vilket skulle innebära ett erkännande från Israel, enligt Gahrton hade både PLO och Arabförbundet visat sig villiga att sluta en sådan fred med landet. Han spekulerar sedan i att andra grupper fortfarande hade kunnat känna sig missnöjda och fortsätta med våldshandlingar mot Israel men viftar bort det genom att peka på att det även i västvärlden förekommer våldsdåd då olika maffiagrupper slåss mot varandra och att revolter från ungdomar förkommer, exempelvis i Rosengård. Gahrton passar också på att lyfta fram sin åsikt om att det är Israel som ”systematiskt saboterar varje möjlighet till FN-baserad fred”. Han delar också ut kängor till skribenter och politiker som hyllar det sätt som Israel tar sig an konflikten på.²⁶

Sydsvenska Dagbladet har med Skogkärs och Gahrtons artiklar publicerat material som ger skarp kritik åt båda sidor. Skogkärs ledare är hård i sitt fördömande av Hamas medan Gahrton inte vilar på hanen i sin kritik av Israels ageranden i kriget. Gahrton är till skillnad från Skogkär inte anställd av tidningen men Sydsvenska Dagbladet låter som sagt förespråkare för båda sidor komma till tals på opinionssidorna.

Sydsvenska Dagbladet publicerade ett flertal nyhetsartiklar från krigets Gaza. Bland annat en från TT som rapporterar att Israel sänt in markstyrkor i Gaza för att bekämpa Hamas. Striderna beskrivs kortfattat, bland annat namnges Hamasmedlemmar som uppges ha dödat i striderna. I andra artiklar berättas att svenska utrikesministern Carl Bildt avreste till området

---

²⁵ Löfgren, Emma, 2008. ” Hamas raketattacker fortsätter”, *Svenska Dagbladet*, 2008-12-30

²⁶ Gahrton, Per, 2009. ”Är araber mindre värda?”, *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-04

för att försöka skapa en vapenvila. Han hade dock en pessimistisk syn på chanserna att lyckas med det eftersom han ansåg att konflikten trappats upp i och med att Israel sände in markstyrkor i Gaza. Läkarna i området befarar att de väntade markstriderna ska komma att skörda många civila offer i sårade och dödade. Tidningen har också med en notis från demonstrationerna mot kriget i Malmö.²⁷

Svenska Dagbladet publicerade den här dagen en nyhetsartikel från Gaza skriven av samma TT-reporter som skrivit artikeln som publicerades i Sydsvenska Dagbladet. I artikeln i Svenska Dagbladet ges dock betydligt mer detaljerad information om striderna, bland annat ges siffror på hur många flyg- och raketattacker som genomförts under veckan. Det rapporteras också att tre israeler skadats lindrigt under gårdagens raketattacker och att 450 palestinier dödats och 2300 skadats i striderna. Skribenten skriver också att Hamas anser sig redo att ta sig an Israels markoffensiv. Även i Svenska Dagbladet skriver man om demonstrationerna mot kriget och om försöken att förhandla fram en vapenvila.²⁸

3.5 090105

Dalademokraten publicerade den här dagen en nyhetsartikel från TT med rubriken ”*Invånarna flyr från Gaza*”. Artikeln beskriver situationen i Gaza där ”desperata människor försöker fly undan den Israeliska markoffensiven eller lämna Gazaremsan”. Artikelförfattaren använder sig av så kallade ”sjukhuskällor i Gazaremsan” då han rapporterar att 45 palestinier dödats under den israeliska markoffensivens första dygn. En norsk läkare som var på plats i Gazaremsan ansåg att situationen var ”det värsta han sett”. I artikeln står också att israelerna anser att markoffensiven går plan enligt, de ska dock inte ha ”för avsikt att återockupera Gazaremsan”.²⁹

Tidningen publicerade också en kortare notis från TT som rapporterar att FN och EU kräver en vapenvila mellan de stridande parterna. Det rapporteras att ”Israels allierade USA”

---

²⁷ Bengtsson, Tomas, 2009. ”Israel varnar för utdragen markattack”, *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-04. TT, 2009. ”Bildt pessimistisk om vapenvila”, *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-04. Zupanovic, Peter, 2009. ”Läkare i Gazaremsan befarar fler döda civila”, *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-04

²⁸ Bengtsson, Tomas, 2009. ”Artillerield mot Gazaremsan”, *Svenska Dagbladet*, 2009-01-04

²⁹ Bengtsson, Tomas, 2009. ”Invånarna flyr från Gaza”, *Dalademokraten*, 2009-01-04

nöjer sig dock med att uppge att landet är ”oroat över den humanitära situationen” och att ”den israeliska militären måste ge akt på möjliga konsekvenser för civila”.³⁰

I Sydsvenska Dagbladet skrevs i en ledare att det är ett både sorgligt och oroande faktum att markoffensiven är inledd. ”Sorgligt på grund av alla de ytterligare människoliv som nu går till spillo. Oroande därför att en konflikt som eskalerar kan bli omöjlig att kontrollera.” Skribenten anser att våldet borde trappas ner för att komma närmare ”den tvåstatslösning som är den enda rimliga utvägen ur den israeliskpalestinska konflikten”. I ledaren skrivs också att de israeliska politikerna till slut inte kan undvika att agera militärt mot Hamas om de vill bli omvalda. Ledarskribenten skriver också att en valförlust för de styrande israeliska politikerna inte nödvändigtvis hade ökat freds chanserna. Skribenten anser dock att det blir allt svårare för den palestinske presidenten Mahmud Abbas att fredsförhandla när civila palestinier dödas i striderna.³¹

Sydsvenska Dagbladet har också varit i kontakt med forskare i statsvetenskap och folkrätt för att få svar på frågor som: ”vad händer närmast i konflikten?”, ”vad kan Hamas göra nu?”, ”vilka konsekvenser får kriget i Gaza för regionen?”.³²

I Sydsvenska Dagbladet publicerades den här dagen samma nyhetsartikel från TT som Dalademokraten publicerade. Dessutom publicerade Sydsvenskan kortare artiklar som berättar om det israeliska kommunistpartiet Hadash:s arbete med freds rörelsen och problemen för sjukhusen i Gaza att ta hand om de skadade. Sjukhusen uppges vara överfulla och ska inte ha rätt utrustning för att ta hand om de skador som krigsoffren kommer in med. Dessutom fruktar man att infektioner ska börja spridas på sjukhusen.³³

I Svenska Dagbladet publicerades den här dagen en ledare skriven av Claes Arvidsson med rubriken ”*Palestiniernas sak är inte Irans*”. Arvidsson skriver att Iran vill ”bli en dominerande regional stormakt”. Irans intresse i den israeliskpalestinska konflikten är därför, enligt Arvidsson, att hålla den vid liv. I Iran uppmanar man arabvärlden att försvara Gaza och rekryterar folk för det ändamålet. Arvidsson skriver vidare att varje död palestinier är ammunition för Irans propagandakrig och att det shiitiska Iran backar upp det

---

³⁰ 2009. ”Många rop om vapenvila”, *Dalademokraten*, 2009-01-05

³¹ 2009. ”Medan världen håller andan”, *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-05

³² Agrell, Alexander 2009. ”Det är solklart att Hamas förstärks politiskt av kriget”, *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-05

³³ Bengtsson, Tomas, 2009. ”Invånarna försöker fly Gaza”, *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-05. Ornestad, Catrin, 2009. ”Israeliska kommunister leder freds rörelsen”, *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-05. Zupanovic, Peter, 2009. ”Infektioner fruktas på överfulla sjukhus”, *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-05.

sunnifundamentalistiska Hamas trots att man i vanliga fall ”skyr sunniter som otrogna”. Enligt Arvidsson eftersträvar Hamas inte en normalisering mellan Palestina och Israel. Han återger uttalanden från Hamasledare där de säger att de vill utplåna alla judar i Palestina och att ”varje palestinier som dödar en jude kommer att bli belönad som om han dödat 30 miljoner”. Arvidsson skriver ”att människor lider är för Hamas underordnat målet att utplåna Israel och att sitta kvar vid makten”.³⁴

I en annan ledare i tidningen lyfts de diplomatiska förhandlingarna för att få till stånd ett fredsavtal fram. Bland annat är många besvikna på att Barack Obama inte har yttrat sig i frågan. FN:s säkerhetsråds misslyckande med att skapa en resolution efter USA:s veto lyfts fram i ledaren, liksom palestiniernas besvikelse över att de arabiska länderna inte visar mer engagemang när palestinska barn dör i Gaza. Ledarskribenten tror inte att Hizbollah kommer gå i krig med Israel eftersom resultatet av det skulle kunna bli förödande för Libanon där organisationen laddar för parlamentsvalet som ska hållas senare under året.³⁵

I en nyhetsartikel rapporterade även Svenska Dagbladet om problemen som sjukhusen i Gaza brottas med. Det beskrivs hur infrastrukturen förstörts i bombanfallen och hur det påverkar livet för invånarna i Gaza. I nyhetsartikeln rapporteras också om stridernas fortlöpande, bland annat hade 45 personer dödat sedan markoperationen inletts ett och ett halvt dygn tidigare. Även i den här artikeln rapporteras om försöken från internationella ledare att uppnå en vapenvila mellan Hamas och Israel.³⁶

3.6 090110

Dalademokraten publicerade en ledare med rubriken ”*Helvetet utan slut*” där ledarskribenten Sofie Wiklund beskriver hur det palestinska folket kränks i vardagen. Enligt Wiklund krävs tillstånd för att grönsaksodlare ska få åka till marknaden i Jerusalem, dessa tillstånd som ”beviljas av den israeliska militärmyndigheten” delas ibland inte ut i tid. Wiklund berättar i ledaren att utgångsförbud för palestinier har varit vanligt genom åren och de som ändå tog sig ut blev straffade av israeliska soldater som kunde tvinga dem att ”gå hem nakna”. Somliga ska ha torterats. Palestinska ambulanser får enligt Wiklund ”inte komma in på israeliskt

---

³⁴ Arvidsson, Claes, 2009. ”Palestiniernas sak är inte Irans”, *Svenska Dagbladet*, 2009-01-05

³⁵ Hammargren, Bitte, 2009. ”Alla väntar på Obamas åsikt”, *Svenska Dagbladet*, 2009-01-05

³⁶ EL Mahdi, Josef, 2009. ”Människorna ligger i korridorerna och dör”, *Svenska Dagbladet*, 2009-01-05

område utan tillstånd”. Muren som Israel började bygga i juni 2002 skrev Wiklund är ”ett sätt att roffa åt sig mer palestinskt område och isolera människorna på Västbanken”. Slutligen skriver Wiklund att Israel har fängslat palestinier som i flera fall inte har fått en rättvis rättegång.³⁷

Dalademokraten publicerade också två nyhetsartiklar om kriget i Gaza varav den ena är skriven av TT och har rubriken ”*Israel anklagas för krigsövergrepp*”. I artikeln berättas att 800 palestinier dödats sedan Israels anfall på Gazaremsan inletts, tio israeliska soldater och tre civila israeler uppges ha dödats under samma tidsperiod. Efter ett israeliskt anfall på en byggnad i Zaytun, som uppges vara ett känt tillhåll för militanta islamister, ska det ha dröjt flera dygn innan Israel släppte fram hjälparbetare till området, Röda korset ska ha kritiserat det som en oacceptabel fördröjning. När hjälparbetarna väl kom till platsen ska de ha funnit människor som var på väg att svälta ihjäl, ett flertal personer uppgavs vara för svaga för att kunna stå upp. I byggnaden hittades också ett flertal lik. I ett citat från företrädare för Röda korset riktades skarp kritik mot israelisk militär.³⁸

I den andra nyhetsartikeln uppges att båda sidor bestämt sig för att inte följa den FN-resolution om eldupphör som säkerhetsrådet lagt fram.³⁹

Sydsvenska Dagbladet publicerade också TT-artikeln där Röda korset riktade kritik mot israelisk militär efter händelserna i Zaytun.⁴⁰

Även Sydsvenskan tar upp FN-resolutionen och skriver att varken Israel eller Hamas har för avsikt att följa den. Tidningens utlandskorrespondent i USA anser ändå att den kan ses som ett första framsteg. USA hade tidigare lagt in sitt veto mot en FN-resolution i frågan men valde den här gången att lägga ner sin röst och säkerhetsrådets resolution kunde därmed gå igenom. Artikelförfattaren pekar dock ut en del svårigheter som behöver överkommas för att ytterligare framsteg ska kunna tas, bland annat krävs att USA kan ”sätta press på Israel och att arabländerna kan förmå Hamas att gå med på eftergifter”. Ett ytterligare stort hinder är Iran och landets stöd till Hamas och Hizbollah som skulle kunna försvåra fredssträngningarna,

---

³⁷ Wiklund, Sofie, 2009. ”Helvetet utan slut”, *Dalademokraten*, 2009-01-10

³⁸ 2009. ”Israel anklagas för krigsövergrepp”, *Dalademokraten*, 2009-01-10

³⁹ 2009. ”Öppet trots mot FN:s Gazabeslut”, *Dalademokraten*, 2009-01-10

⁴⁰ 2009. ”ICRC: Israel lät skadade svälta”, *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-10

det anses inte finnas någon ”självklar diplomatisk formel för att få med Iran i en uppgörelse”.⁴¹

I en artikel i Svenska Dagbladet tas FN-resolutionen upp. Det rapporteras även här att båda sidor struntar i den och fortsätter striderna. Hamas avfärdar FN-resolutionen ”som ’inte i palestiniernas bästa intresse’”. Artikelförfattaren Gunilla von Hall ställer sig mer skeptisk till vad FN-resolutionen kan åstadkomma än vad Sydsvenskans USA-korrespondent gör. Von Hall skriver att Israel kan tolka USA:s nedlagda röst lite som man vill, hon pekar också på det faktum att Hamas inte är en erkänd styrande makt i västvärlden och därmed inte har med FN att göra. Von Hall avslutar dock artikeln med att skriva att FN-resolutionen kan ”ses som ett första steg som bygger upp kraft och vilja inför fortsatta förhandlingar om vapenvila”.⁴²

I en annan artikel i tidningen diskuteras PR-kriget. Det rapporteras att Israel har tillsatt ett direktorat för att sprida ”en blandning av information och propaganda” som bland annat använder sig av Youtube för att sprida sina budskap. Budskapen går ut på att terroristorganisationen Hamas bröt vapenvilan och att Israels mål med kriget är att skydda sin befolkning. I artikeln ges sedan exempel på när direktoratet spridit felaktig information om händelserna. Bland annat ska israeliska stridsflygkrafter ha bombat en lastbil som påstods vara lastad med raketer vilket skulle ha berättigat anfallet. Lastbilen förstördes och människorna runt den dödades. Det visade sig senare att personerna runt lastbilen inte tillhörde Hamas och att lastbilen var lastad med gastuber. Trots Israels ansträngningar att vinna pr-kriget lyckas de inte med det enligt artikelförfattaren. Det ska bero på de oproportionerliga siffrorna i antalet döda och att Israel fokuserar på att visa att de hade rätten på sin sida i striderna och inte kan visa hur striderna kan ”förbättra läget på lång sikt”.⁴³

3.7 090119

Dalademokraten publicerade den här dagen en ledare skriven av Robert Sundberg med rubriken ”*Gaza, kd, Assar och Obama*” som behandlar vapenvilan som ingåtts mellan israeler och palestinier. Sundberg pekar på att kriget överhuvudtaget inte kunnat äga rum om inte Bush fortfarande varit president. Sundberg menar att det ska ha varit orsaken till att Israel

---

⁴¹ Pehrson, Lennart, 2009. ”Resolutionen är ett första steg”, *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-10

⁴² Von Hall, Gunilla, 2009. ”FN-resolutionen som föll platt ned”, *Svenska Dagbladet*, 2009-01-10

⁴³ Lichfeld, Gideon, 2009. ”Även medierna vapen i kriget”, *Svenska Dagbladet*, 2009-01-10

kunnat genomföra kriget. Sundberg skriver ”På ett sätt blev detta det sista kriget för USA:s president Bush”.⁴⁴

Svenska Dagbladet har låtit intervju statsvetaren Ulf Bjereld som i Jenny Kallins artikel menar att USA de senaste veckorna inför maktskiftet nästan stått utan en ledare, vilket Israel utnyttjat för att föra sitt krig.⁴⁵

Med Bush borta från makten anser Dalademokratens Sundberg att Israel känner sig tvungna att avsluta kriget. Sydsvenska Dagbladets Magnusson påpekar också apropå USA:s pågående maktskifte att det kan vara en anledning till vapenvilan. Magnusson skriver att Israel ”vill inte redan från första dagen dra på sig kritik från sin främste allierade”. I Sydsvenska Dagbladets ledare denna dag tar man också upp möjligheten att Barack Obama ska kunna använda vapenvilan till att lösa några av problemen i Gaza.⁴⁶

Det internationella samfundet åläggs ansvar i Sydsvenska Dagbladets ledare för att förhindra ytterligare krig och stridigheter men skribenten lyfter fram att det snabbt måste till bistånd i regionen. Den bästa lösningen för kriget anser skribenten i Sydsvenska Dagbladet dock är en tvåstatsuppdelning, en lösning man också pekade på i Sydsvenska Dagbladet i en ledare den 28 december 2008. I Svenska Dagbladets artikel den 19 januari 2009 har Jenny Kallin valt att intervju statsvetaren Ulf Bjereld som också uttalar sig positivt om en sådan lösning.⁴⁷

Dalademokratens Sundberg menar också i sin ledare att Israel inte har handlat i enlighet med gällande folkrätt och därmed tappat i anseende. Även Sydsvenska Dagbladets Magnusson håller med om detta medan Svenska Dagbladet inte bemöter denna punkt.⁴⁸

Dalademokratens Sundberg tar i sin ledare även upp att soldater och ledare för palestinier har blivit dödade och tillsammans med civila offer ska tusen ha dödats och ytterligare fyratusen ha skadats. Det betonas i artikeln att många ledare och soldater har dött och att ”våldigt många palestinska civila dödats av de israeliska attackerna”. Man särskiljer dock inte

---

⁴⁴ Sundberg, Robert, 2009. ”Gaza, kd, Assar och Obama”, *Dalademokraten*, 2009-01-19

⁴⁵ Kallin, Jenny, 2009. ”Skör vapenvila i sargat Gaza”, *Svenska Dagbladet*, 2009-01-19

⁴⁶ Sundberg, 2009. Magnusson, Erik, 2009. ”Israel styr inte över krig och fred”, *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-19

⁴⁷ ”Så länge”, 2008. Kallin, 2009

⁴⁸ Sundberg, 2009. Magnusson, 2009.

på uppgifterna om hur många av varje grupp som dödats och skadats vilket gör det svårt att få någon uppfattning.⁴⁹

I en artikel i Dalademokraten från samma dag ifrån TT rapporteras att 1300 palestinier och 13 israeler dödades under de månader kriget pågick. I Svenska Dagbladet rapporterar Jenny Kallin om att 13 israeler och mer än 1200 palestinier har dött i kriget, men inte heller här finns någon distinktion mellan civila och militära offer. Den enda av de tre tidningarna som gör denna särskiljning är Sydsvenska Dagbladet som i en TT-artikel precis som Dalademokraten rapporterar att 1300 palestinier och 13 israeler har dött. Man skriver dock att mer än hälften av de palestinska offren ska vara civila enligt uppgift från palestinska källor. Tre av de tretton israeliska offren ska vara civila.⁵⁰

Utan att redogöra för hur många soldater och ledare som dött tolkar Sundberg dödsantalen som att Israels mål med attacken uppfyllts, vilken Sundberg skriver var att försvaga Hamas.⁵¹

Jenny Kallin i Svenska Dagbladet identifierar inte några specifika mål som Israel hade med kriget men uppger att Israels premiärminister Ehud Olmert sagt att man uppnått målen. Sydsvenska Dagbladets Erik Magnusson menar i sin analys av vapenvilan att ett flertal mål har uppnåtts, däribland att försvaga Hamas. Magnusson pekar dock inte på de palestinska dödsfallen som orsaken till detta utan skriver att "Israel har försvagat de Hamasledare som styr över Gaza och ökat splittringen gentemot Hamas exilledare".⁵²

Detta är en avgörande analyskillnad av Dalademokratens Sundberg och Sydsvenska Dagbladets Erik Magnusson, där Sundberg ser dödsfall som Israels målsättning ser Magnusson en försvagning av Hamasledarna tillsammans med en ökad splittring av Hamas som Israels mål. Magnusson ser inte heller försvagningen av Hamas som Israels huvudmål vilket Sundberg gör. Istället menar Magnusson att det egentliga målet med Israels attack var att få ett slut på raketskjutningarna från palestinierna in i Israel

Ledare för respektive sida uttalade sig i Dalademokraten i en artikel från TT med rubriken "Vapenvilan ger Gaza ett bräckligt lugn" där man rapporterar att båda sidor känner sig osäkra på vapenvilans hållbarhet. I denna artikel redogör man för att samma dag som vapenvilan

---

⁴⁹ Sundberg, 2009.

⁵⁰ TT, 2009. "Vapenvilan ger Gaza ett bräckligt lugn", *Dalademokraten*, 2009-01-19. Kallin, 2009. Härenstam, Tomas, 2009. "Gazaborna kan inte hitta sina hem", *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-19.

⁵¹ Sundberg, 2009

⁵² Kallin, 2009. Magnusson, 2009.

inleddes sköts raketer in i Israel och en palestiniere dödades vid stridigheter på Gaza. Svenska Dagbladet rapporterar också om dödsfallet medan Sydsvenska Dagbladet inte berör detta.⁵³

Till skillnad från både Sydsvenska Dagbladets Erik Magnussons analys denna dag och Svenska Dagbladets rapporteras inte några siffror i Dalademokratens TT-artikel på hur många raketer som avfyrats mot Israel. Anmärkningsvärt är dock att siffrorna från Sydsvenska Dagbladet, som uppger tio raketer före eldupphör och inga efter, och Svenska Dagbladet skiljer sig. I Svenska Dagbladet uppger Jenny Kallin antalet raketer till minst 19 raketer varav två ska ha avfyrats efter att både Israel och Hamas utlyst eldupphör.⁵⁴

I Sydsvenska Dagbladet publicerades en ledare med rubriken ”Äntligen andrum” som liksom Sundbergs artikel i Dalademokraten handlar om vapenvilan. Skribenten menar att vapenvilan är väldigt välkommen och kommer efter en tids kännbara stridigheter kanske främst för palestinerna, men även för israeler boende i de södra delarna av Israel som utsatts för raketkjutningar.⁵⁵

I Sydsvenska Dagbladets ledare denna dag lägger man tvärtemot Sofia Wiklund i Dalademokraten den 29 december 2008 ansvar på Hamas för att avsluta konflikten. Skribenten menar att Hamas har ett ansvar inför befolkningen att inse att man står inför en överlägsen makt i Israel och ytterligare stridigheter skulle bara utsätta den egna befolkningen för mer lidande.⁵⁶

Till skillnad från Dalademokratens ledarskribent ger Sydsvenska Dagbladets dito Israel beröm för att man var först med vapenvilan. Precis som i Dalademokratens TT-artikel lyfter man dock fram bräckligheten i vapenvilan och att de militära hoten från de båda sidorna inte försvunnit.⁵⁷

3.8 090120

Dalademokraten publicerade den här dagen inga artiklar om striderna i Gazaremsan.

---

⁵³ TT, 2009. Kallin, 2009.

⁵⁴ Magnusson, 2009. Kallin, 2009.

⁵⁵ 2009. ”Äntligen andrum”, *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-19. Sundberg, 2009.

⁵⁶ ”Äntligen andrum”, 2009. Wiklund, 2008.

⁵⁷ ”Äntligen andrum”, 2009. Sundberg, 2009. TT, 2009.

Sydsvenska Dagbladet har denna dag en ledare, en analys och TT-AFP-artikel som behandlar kriget i Gaza. I ledaren tar man upp att båda sidor i kriget säger sig vara lyckosamma. Israel påstår att de uppnått alla sina mål medan Hamas säger att man förhindrat Israel från att göra just detta. Skribenten ifrågasätter båda dessa påståenden. Det tas upp att även om Israel klarat av att försämra Hamas militära styrka kvarstår deras politiska makt. Svenska Dagbladet har denna dag en artikel med rubriken ”Förödelsen räknas i miljarder” skriven av Bitte Hammargren där hon genomfört en intervju med en expert på Hamas och Hizbollah, Alastair Crooke, som inte fullt ut håller med om detta. Han påstår att den militära kraften inte alls är så svag som Israel försöker få det att framstå som.⁵⁸

Skribenten i Sydsvenska Dagbladets ledare denna dag påstår att kriget har medfört att motsättningarna mellan israeler och palestinier bara ökats och uppslutningen bakom de egna ledarna blivit större. Vidare påstås det att även om det råder vapenvila just nu är möjligheten till försoning inte större än tidigare. Ledarskribenten menar att det krävs påtryckningar från det internationella samfundet för att uppnå det.⁵⁹

I analysartikeln i Sydsvenska Dagbladet med rubriken ”Både Israel och Hamas varnar för nya strider” skriver Olle Lönnaeus om skörheten i vapenvilan. I artikeln påpekas det att både Israel och Hamas har varnat för att nya strider kan inträffa. Vissa falanger av Hamas har redan gått ut med att nya raketläger ska byggas upp för att användas mot Israel. Lönnaeus varnar för att ”en enda Hamas-raket kan räcka för att utlösa helvetet över det palestinska folket igen”. Hammargren i Svenska Dagbladet skriver att det inte ens är tal om någon vapenvila, utan beslut om eldupphör har tagits på vardera sidan utan fredsavtal. Orsaken till detta ska vara att Israel inte vill föra krig samtidigt som det sker ett maktskifte i USA och Hamas vill se om Israel verkligen drar sig tillbaka från Gaza. I artikeln uttalar sig även experten Crooke om att Hamas kan inleda ett nytt krig om inte Israel har lämnat Gaza fullständigt inom sju dagar.⁶⁰

Lönnaeus i Sydsvenska Dagbladet tar även upp behovet av biståndshjälp för att bygga upp Gazaområdet igen efter kriget. Han ser dock ett problem för EU och FN i hjälparbetet till stöd för de krigsdrabbade. Han påpekar att Gaza fortfarande kontrolleras av det terroriststämplade Hamas och att Israel knappast lär släppa fram bistånd som på något sätt kan stärka Hamas.

---

⁵⁸ 2009. ”Det svåra återstår”, *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-20. Lönnaeus, Olle, 2009. ”Både Israel och Hamas varnar för nya strider”, *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-20. TT-AFP, 2009. ”Israel skyller civila dödsoffer på Hamas”, *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-20. Hammargren, Bitte, 2009. ”Förödelsen räknas i miljarder”, *Svenska Dagbladet*, 2009-01-20.

⁵⁹ ”Det svåra återstår”, 2009.

⁶⁰ Lönnaeus, 2009. Hammargren, 2009.

Därför vill FN, EU och Israel använda tillfället för att stärka Fatahs ställning i den interna palestinska maktkampen. Om inte vapenvilan består ser dock Lönnaeus detta som en omöjlighet att genomföra.⁶¹

I TT-AFP-artikeln i Sydsvenska Dagbladet tas det upp att Israel kanske kan komma att ställas inför rätta för krigsbrott som begåtts under kriget. Israel ska redan ha börjat förbereda ett försvar trots att det anses vara osäkert om man verkligen kommer att behöva stå till svars för sina handlingar. Från Israeliskt håll skyller man i artikeln de civila palestinska offren på Hamas och menar att de framtvingade offren genom att föra krig inom tätbefolkade områden. Även Hammargren i Svenska Dagbladet tar upp detta och påpekar att även ”moderata” arabiska regimer känner sig på grund av detta tvungna att distansera sig från Israel.⁶²

---

⁶¹ Lönnaeus, 2009.

⁶² TT-AFP, 2009. Hammargren, 2009.

4. Slutsats

Vår första fråga berörde huruvida man kunde identifiera några skillnader och likheter i de artiklar som publicerats under kriget i Gaza 2008-2009 i svenska dagstidningar som befinner sig på motsatta sidor på den politiska skalan. I analysen ovan har innehållet i vissa utvalda artiklar ur både den ”röda” (Dalademokraten) och den ”blåa” (Svenska Dagbladet) tidningen redovisats.

I Dalademokratens fall har den övervägande delen av det som publicerats visat sig vara negativt mot Israel. Man har inte uttryckligen försvarat palestinierna, men det påpekas i Sofia Wiklunds ledarartikel den 29 december att palestiniernas raketer inte dödat någon under den senaste veckans attacker. Detta ställs i kontrast mot de dödsantal Israels attack ska ligga bakom. Wiklund väljer även att lägga största ansvaret på Israel för att skapa fred. Göran Greider skriver i en ledare den 30 december 2008 i Dalademokraten att Israel ligger bakom huvuddelen av lidandet på Gaza och anklagar Israel för att bedriva statsterror. Vidare menar Greider att världens politiska ledare borde hårdare fördöma Israels politik gentemot palestinierna. Det tankesätt som förmedlas här ligger nära de negativa åsikter kring Israel som Ung Vänster för fram (se fjärde stycket i 1.3).

Den 19 januari 2009 väljer Dalademokratens ledarskribent Robert Sundberg att påstå att Israel ej handlat i enlighet med gällande folkrätt vilket medfört att Israels anseende minskat. Detta bemöts inte i Svenska Dagbladet. Sundberg väljer också att jämföra Israels huvudmål med att döda Hamas soldater och ledare. På detta sätt försöker Dalademokratens skribenter ge en bild av ett Israel som inte respekterar mänskliga rättigheter och agerar felaktigt i Israel/Palestina-frågan. Denna bild kan användas för att få mottagaren, läsaren att uppmärksamma Israels, enligt Dalademokraten, dåliga hanterande i frågan och påverka läsaren att stödja de partier som har fördömandet av detta som en huvudfråga (se första stycket i 1.3).

Sammantaget ger detta en bild där vår tes är halvt bekräftad. Palestinierna och Hamas framställs som offer men man ger inte uttryckligen sitt stöd till deras sak. Däremot är Dalademokraten väldigt hätsk i sin kritik mot Israels handlingar.

Svenska Dagbladets Bitte Hammargren ger den 28 december 2008 Israel en del kritik för att attacken ska ha varit oproportionerlig men anser ändå att Israels attack i grunden var

legitim. Hamas kritiseras för deras attacker mot civila mål. Det rapporteras den 29 december 2008 att Hamas raketskjutningar fortfarande pågår. Efter att eldupphör utlysts från båda sidor rapporteras det att Hamas avfyrat två raketer in i Israel, något som inte tas upp i motsvarande artikel i Dalademokraten. Svenska Dagbladet väljer också i en ledare den 30 december att ge Hamas skulden för det lidande som palestinier för närvarande utsätts för, till skillnad från Dalademokratens tolkning. Detta sker igen i en ledare den 5 januari 2009 där Hamas även får stark kritik för att man inte bryr sig om palestinierna, utan endast är inriktade på att utplåna Israel.

Man kan här identifiera vissa likheter i att båda väljer att kritisera Israel. Kritiken är däremot mycket starkare och mer ensidig från Dalademokraten. Till skillnad från Dalademokraten väljer Svenska Dagbladet att också ge kritik till Hamas handlingar. Man ställer sig även på Israels sida när man väljer att erkänna deras attack som legitim.

Svaret på vår första fråga blir således att båda tidningarna väljer att ge Israel kritik, men Dalademokraten är betydligt starkare i sin negativa hållning till Israel. Svenska Dagbladet är också väldigt negativt inställd till Hamas till skillnad från Dalademokraten som inte ger någon egentlig kritik till Hamas och palestinierna. Vår tes att Svenska Dagbladet skulle vara mer pro-Israel än Dalademokraten visade sig stämna.

Vår andra fråga gällde om man kunde utläsa om rapporteringen från dessa två tidningar skiljde sig från rapporteringen från en tidning som befinner sig mellan dessa på den politiska skalan, Sydsvenska Dagbladet.

I analysen kan man se att tidningen i de artiklar som ingår i studien ger Hamas mer ansvar för att förhindra att kriget ska fortsätta pågå. Hamas får också utstå mycket kritik för det lidande man orsakar både det israeliska och palestinska folket.

I likhet med Dalademokraten tar man upp att Israel på grund av attacken tappat i anseende. Angående de civila offer som Israel anklagas för redogör man dock både för möjligheten att detta har skett men publicerar också ett uttalande från en israelisk ledare där man lägger skulden på Hamas. Man skriver också att inte heller Hamas är främmande för att anfälla civila mål.

I en ledare väljer Sydsvenska Dagbladet att försvara Israels attack och det delas ut beröm till Israel för att man var först med vapenvilan

En stor skillnad från rapporteringen i båda de andra tidningarna är att Sydsvenska Dagbladet väljer att ge skribenter som stödjer vardera sidan utrymme att uttrycka sig. Vår slutsats är således att Sydsvenska Dagbladet varit mer balanserade i sin rapportering än Dalademokraten och Svenska Dagbladet, men i likhet med Svenska Dagbladet riktas den övervägande kritiken mot Hamas medan Israel klarar sig lindrigare undan. Israel nämns också till skillnad från i Dalademokraten med positiva ordalag och liksom i Svenska Dagbladet tas deras handlingar i samband med attacken i försvar.

Slutsatsen blir därför att även med en mer balanserad rapportering befinner sig Sydsvenska Dagbladets rapportering nära Svenska Dagbladets och skiljer sig väldigt mot Dalademokratens.

Den inriktning respektive tidning har i denna fråga är väldigt viktig för vad tidningen väljer att respresentera. Media har ofta stor påverkan på vilken partitillhörighet ens läsare har och influerar ofta väljaren i hur man ställer sig till en situation. Därför blir den bild de olika dagstidningarna i denna studie försöker förmedla ofta den ”sanning” läsaren tar till sig. Ofta är det utifrån denna läsaren bildar sig en uppfattning i Israel/Palestina-frågan (se stycke 1 och 2 i 1.3).

5. Referenser

Litteratur

2009. Detaljinformation Dalademokraten A+B-upplaga.

<http://www.ts.se/Mediefakta/Index.aspx?mc=000509>. 2010-01-06

2009. *Detaljinformation Svenska Dagbladet*.

<http://www.ts.se/Mediefakta/Index.aspx?mc=001848>. 2010-01-06

2009. *Detaljinformation Sydsvenskan*. <http://www.ts.se/Mediefakta/Index.aspx?mc=001908>.

2010-01-06

Dalademokraten 29/12 2008 s.2

Kommunistiska Partiet. 2010. *Allt stöd till Gaza!* v. 3.

http://www.kommunistiskapartiet.org/index.php?option=com_content&task=view&id=1311

&Itemid=5. 2010-01-05

Nationalencyklopedin, 2009a. *Israel-Palestina-frågan 2009-01-03*.

<http://ne.se.ludwig.lub.lu.se/israel-palestina-fr%C3%A5gan/2009-01-03>. 2010-01-04

Nationalencyklopedin. 2009b. *Israel-Palestina-frågan 2009-01-09*.

<http://ne.se.ludwig.lub.lu.se/israel-palestina-fr%C3%A5gan/2009-01-09>. 2010-01-04

Nationalencyklopedin. 2009c. *Israel-Palestina-frågan 2009-01-18*.

<http://ne.se.ludwig.lub.lu.se/israel-palestina-fr%C3%A5gan/2009-01-18>. 2010-01-04

Nationalencyklopedin. 2009d. *Israel-Palestina-frågan 2009-01-17*.

<http://ne.se.ludwig.lub.lu.se/israel-palestina-fr%C3%A5gan/2009-01-17>. 2010-01-04.

Nationalencyklopedin. 2009e. *Israel-Palestina-frågan 2009-03-13*.

<http://ne.se.ludwig.lub.lu.se/israel-palestina-fr%C3%A5gan/2009-03-13>. 2010-01-04

Petersson, Olof & Carlberg, Ingrid (1990) *Makten över tanken*. Stockholm: Carlsson bokförlag

Sydsvenska Dagbladet 5/1 2010 s.A4

Teorell, Jan & Svensson, Torsten (2007) *Att fråga och att svara: samhällsvetenskaplig metod*.

Malmö: Liber

Ung Vänster. 2006. *Riv muren befria Palestina Ung Vänster Kräver*.

<http://www.ungvanster.se/palestina/fakta/>. 2010-01-05

Uppsala Conflict Database. 2008. *Israel*.

http://www.pcr.uu.se/gpdatabase/gpcountry.php?id=79&regionSelect=10-Middle_East. 2010-01-04

Uppsala Conflict Database. 2008. *Israel*.

http://www.pcr.uu.se/gpdatabase/gpcountry.php?id=79&regionSelect=10-Middle_East#. 2010-01-04.

Wikipedia. 2009. *Svenska Dagbladet*. http://sv.wikipedia.org/wiki/Svenska_Dagbladet. 2010-01-07

Dalademokraten

2009. "Israel anklagas för krigsövergrepp", *Dalademokraten*, 2009-01-10

2009. "Många rop om vapenvila", *Dalademokraten*, 2009-01-05

2009. "Öppet trots mot FN:s Gazabeslut", *Dalademokraten*, 2009-01-10

Bengtsson, Tomas, 2009. "Invånarna flyr från Gaza", *Dalademokraten*, 2009-01-04

Greider, Göran, 2008. "Julbombningarna av Gaza", *Dalademokraten*, 2008-12-30

Sundberg, Robert, 2009. "Gaza, kd, Assar och Obama", *Dalademokraten*, 2009-01-19

TT, 2009. "Vapenvilan ger Gaza ett bräckligt lugn", *Dalademokraten*, 2009-01-19

Wiklund, Sofia, 2008. "Hur länge ska oskyldiga dö", *Dalademokraten*, 2008-12-29

Wiklund, Sofie, 2009. "Helvetet utan slut", *Dalademokraten*, 2009-01-10

Svenska Dagbladet

2008. "Inte mycket stöd för Hamas trots allt", *Svenska Dagbladet*, 2008-12-30

Arvidsson, Claes, 2009. "Palestiniernas sak är inte Irans", *Svenska Dagbladet*, 2009-01-05

Bengtsson, Tomas, 2009. "Artillerield mot Gazaremsan", *Svenska Dagbladet*, 2009-01-04

Efendic, Negra, 2008. "Protesterna mot anfallet sprider sig", *Svenska Dagbladet*, 2008-12-29

EL Mahdi, Josef, 2009. "Människorna ligger i korridorerna och dör", *Svenska Dagbladet*, 2009-01-05

Hammargren, Bitte, 2008. "Israels svar blev hårdare än väntat", *Svenska Dagbladet*, 2008-12-28

Hammargren, Bitte, 2008. "Massivt tryck på politiker att agera", *Svenska Dagbladet*, 2008-12-30

Hammargren, Bitte, 2009. "Alla väntar på Obamas åsikt", *Svenska Dagbladet*, 2009-01-05

Hammargren, Bitte, 2009. "Förödelsen räknas i miljarder", *Svenska Dagbladet*, 2009-01-20

Kallin, Jenny, 2009. "Skör vapenvila i sargat Gaza", *Svenska Dagbladet*, 2009-01-19

Lichfeld, Gideon, 2009. "Även medierna vapen i kriget", *Svenska Dagbladet*, 2009-01-10

Löfgren, Emma, 2008. "De hårda attackerna får stöd av israelerna", *Svenska Dagbladet*, 2008-12-29

Löfgren, Emma, 2008. " Hamas raketattacker fortsätter", *Svenska Dagbladet*, 2008-12-30

Von Hall, Gunilla, 2009. "FN-resolutionen som föll platt ned", *Svenska Dagbladet*, 2009-01-10

Sydsvenska Dagbladet

2008. "Det israeliska undantaget", *Sydsvenska Dagbladet*, 2008-12-29

2008. "Så länge", *Sydsvenska Dagbladet*, 2008-12-28

2009. "Det svåra återstår", *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-20

2009. "ICRC: Israel lät skadade svälta", *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-10

2009. "Medan världen håller andan", *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-05

2009. "Äntligen andrum", *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-19

Agrell, Alexander 2009. "Det är solklart att Hamas förstärks politiskt av kriget", *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-05

Bengtsson, Tomas, 2009. "Invånarna försöker fly Gaza", *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-05

Bengtsson, Tomas, 2009. "Israel varnar för utdragen markattack", *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-04

Gahrton, Per, 2009. "'Är araber mindre värda?'", *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-04

Härenstam, Tomas, 2009. "Gazaborna kan inte hitta sina hem", *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-19

Lönnaeus, Olle, 2009. "Både Israel och Hamas varnar för nya strider", *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-20

Magnusson, Erik, 2009. "Israel styr inte över krig och fred", *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-19

Ornestad, Catrin, 2009. "Israeliska kommunister leder fredsrörelsen", *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-05

Pehrson, Lennart, 2009. "Resolutionen är ett första steg", *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-10

Skogkär, Mats, 2008. "Statister i Hamas heliga krig", *Sydsvenska Dagbladet*, 2008-12-30

TT-AFP, 2009. "Israel skyller civila dödsoffer på Hamas", *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-20

TT, 2009. "Bildt pessimistisk om vapenvila", *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-04

Zupanovic, Peter, 2009. "Infektioner fruktas på överfulla sjukhus", *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-05

Zupanovic, Peter, 2009. "Läkare i Gazaremsan befarar fler döda civila", *Sydsvenska Dagbladet*, 2009-01-04